

БЕКІТЕМІН
УТВЕРЖДАЮ
Мектеп директоры
Директор школы
А.О.Конкыбаева
«01» 09 2023 жыл

**« Нүресіл ауылының жалпы орта білім беретін мектебі » КММ
Жанартылған мазмұны бойынша жалпы орта білім беру деңгейінің
1-11 сыныптарына арналған
Өмір қауіпсіздік негіздерінің білім беру бағдарламасы**

2023-2024 жыл

**« Өмір қауіпсіздігінің негіздері » курсы туралы
« Өмір қауіпсіздігінің негіздері » оқу курсының
мақсаты мен міндеттері:**

- Адам өміріне төнетін қауіп – қатердің түрлерімен таныстыру.
- Балаларға экологиялық мәдениет, салауатты өмірді тәжірибеде бекіту және түсіндіру, қауіпті заттармен абай болу, қоспеле өзін дұрыс ұстау.
- Төтенше жағдайда ескерту шараларынан кейін өздерінің әрекеттеріне сенімділікті енгізу.
- « Өмір қауіпсіздігінің негіздері » курсы бойынша оқыту үрдісінде алынған теориялық білімдері мен тәжірибелік әдістерін жүзеге асыру.
- Өмір жағдайларында бір – біріне қамқорлық және өзара көмектер көрсету.
- Жауапкершілікті арттырып, қайратты, сабырлы, тапқыр, жігерлі болуға шыңдау.

« Өмір қауіпсіздігінің негіздері » оқу курсының мазмұны 1 – 4 сыныптарда дүниетану оқу курсының аясында: 1 – 4 сыныптарда жылдық оқу жүктемесі 6 сағаттан бастауыш сынып мұғалімінің оқытуымен іске асырылады; 5 – 8 сыныптарда дене шынықтыру оқу курсының аясында 10 сағаттық оқу жүктемесімен дене шынықтыру мұғалімінің оқытуымен іске асырылады. « Өмір қауіпсіздігінің негіздерін » оқыту сабақтары міндетті болып табылады және оқу үдерісі кезінде жүргізіледі.

**1-11-сыныптарға арналған оқушылар тәртібінің қауіпсіздік шарттары.
«Төтенше жағдайлардағы адам қауіпсіздігі және оларды қорғау» бөлімдер
мен оқу тақырыптарының атаулары.
«Медициналық білім негіздері және балалар денсаулығын сақтау» ережесі.**

1-сынып

№	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Тақырыптың атауы
1.	қыркүйек	Мектеп ережелері	1	Қауіпсіздік
2.	қазан	Мектепке баратын жол	1	Көшеде ойламаған жерде болатын оқиғалар
3.	желтоқсан	Менің туған өлкем	1	Көшеде ойламаған жерде болатын оқиғалар
4.	наурыз	Судағы қауіпсіздік	1	Судағы қауіпсіздік
5.	сәуір	Ежелгі адамдардың өмірі қалай өзгереді	1	Ғимарат ішіндегі қауіпсіздік
6.	мамыр	Табиғат аясында өзіңді қалай ұстау керек?	1	Практикалық сабақтар
Барлығы:			6	

2-сынып

№	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Тақырыптың атауы
1.	қыркүйек	Мен және қоғам	1	Қоршаған орта қазіргі кездегі үй жайлар.
2.	қазан	Менің ауылым. Менің қалам.	1	От адамның досы және дұшпаны.
3.	желтоқсан	Мемлекеттік мейрамдар	1	Табиғат
4.	наурыз	Ежелгі адамдардың өндірістік шаруашылыққа өтуі.	1	Су айдындары
5.	сәуір	Адам өмірінде табиғат жағдайының алатын орны.	1	Жұмысшылардың көшеде және жолда өздерін ұстау тәртібінің негізгі ережелері.
6.	мамыр	Менің көшем. Қазақстанға саяхат	1	Қауіпсіздік бойынша практикалық сабақтар.
Барлығы:			6	

3-сынып

№	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Тақырыптың атауы
1.	қыркүйек	Менің табиғи ортадағы қауіпсіздігім.	1	Төтенше жағдай бұл не?
2.	қазан	Спорт-денсаулық кепілі!	1	Тұрмыстық жаракаттың алдын алу

3.	желтоқсан	Менің қауіпсіздігім	1	Оқушылардың көшеде, жолда өздерін ұстай білуі.
4.	наурыз	Тарихи және мәдени ескерткіштерді қорғаудың маңызы не?	1	Оқушылардың көшеде, жолда өздерін ұстай білуі.
5.	сәуір	Табиғат және менің қауіпсіздігім.	1	Өмір қауіпсіздік бойынша практикалық сабақтар
6.	мамыр	Қазақстан халықтарының мейрамдары	1	Өмір қауіпсіздік бойынша практикалық сабақтар
Барлығы:			6	

Ғылым

№	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Тақырыптың атауы
1.	Қыркүйек	Менің өлкемнің өнеркәсібі мен ауылшаруашылығы.	1	Тұрмыстық жаракаттың алдын алу
2.	Қазан	Мектептегі өзін – өзі басқару.	1	Судағы қауіпсіздік
3.	Қараша	Қазақстанның экономикадағы жетістіктері.	1	Жүргіншілердің қауіпсіздігі.
4.	Желтоқсан	Спорттан жаракаттанудың алдын алу шаралары.	1	Біз жол қозғалысы ережесін білеміз бе?
5.	Қаңтар	Сен тұратын аймақта қандай катаклизмдер болуы мүмкін?	1	Практикалық сабақтар
6.	Ақпан	Жасанды ортадағы қауіптер.	1	Практикалық сабақтар
7.	Наурыз	Менің өлкемнің ауылшаруашылығы	1	Кіші мектеп жасындағы балаларды сынықтың негізгі түрлері және алғашқы медициналық көмек
8.	Сәуір	Глобу және карта	1	Кіші мектеп жасындағы балаларды сынықтың негізгі түрлері және алғашқы медициналық көмек
9.	Мамыр	Г. Әубәкіров қазақтың тұңғыш ғарышкері	1	Денсаулыққа әсер ететін факторлар туралы түсінік.
10.	Мамыр	Менің туристік маршрутым	1	Денсаулыққа әсер ететін факторлар туралы түсінік.
Барлығы:			10	

5-сынып

№	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Тақырыптың атауы
1.	қыркүйек	Қауіпсіздік ережесі. Қысқа кашықтыққа жүгіру техникасын үйрету.	1	Қала (поселке) қауіп көзі
2.	қазан	Жүгіріп келіп және бір орында ұзындыққа секіру техникасын үйрету.	1	Үй – жағдайдағы авария сипатындағы төтенше жағдай
3.	қараша	Топтық эстафеталық жұмыс	1	Көліктегі төтенше жағдай.
4.	желтоқсан	Топтық эстафеталық жұмыс	1	Қызымстық сипаттағы төтенше жағдай
5.	желтоқсан	Ойынның қабылдау техникасын үйрету.	1	Табиғаттағы төтенше жағдайлар
6.	желтоқсан	Ойын кезінде көшбасшылық дағдыны қалыптастыру.	1	Климат ауыстыру
7.	қаңтар	Қауіпсіздік ережесі. Кешенді жалпы дамыту жаттығуларының негізін құру.	1	Қан кеткен және күйік кездерінде алғашқы көмек көрсету ережесі
8.	қаңтар	Гимнастикалық жиынтықтың негізін құру.	1	Қан кеткен және күйік кездерінде алғашқы көмек көрсету ережесі
9.	ақпан	Гимнастикалық жиынтықтың негізін құру.	1	Табиғатта болған алғашқы медициналық көмек көрсету ережесі.
10.	наурыз	Тоғызқұмалақ.	1	Табиғатта болған алғашқы медициналық көмек көрсету ережесі.
11.	наурыз	Қауіпсіздік ережесі. Ойын кезінде допты иелену.	1	Жарақат алған және жараланған кездерде алғашқы медициналық көмек көрсету ережесі.
12.	наурыз	Ойындағы бірлескен іс-әрекет және көшбасшылық.	1	Жарақат алған және жараланған кездерде алғашқы медициналық көмек көрсету ережесі.
13.	сәуір	Қауіпсіздік ережесі. Ағзаны қалпы келтіру техникасының түрлеріне шолу жасау.	1	Қатты әсер ететін улы заттармен ұланған кездегі алғашқы медициналық көмек көрсету ережесі.
14.	сәуір	Ойын арқылы жеңіл атлетика дағдысын дамыту.	1	Денсаулық, салауатты өмір салты туралы негізгі түсінік.

15.	мамыр	Денені қыздыру және тыныс алу жүйесін қалпына келтіру. Барлығы:	1 15	Денсаулық, салауатты өмір салты туралы негізгі түсінік.
-----	-------	--	---------	---

6-сынып

№	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Тақырыптың атауы
1.	қыркүйек	Қауіпсіздік ережесі. Әртүрлі физикалық жүктеме кезіндегі ағзадағы өзгеріс	1	Адамның жалғыз тұруы
2.	қазан	Жүгіріп келіп секіруі.	1	Медициналық көмек көрсетудің құралдары.
3.	қазан	Ойын техникасының дағдысын дамыту.	1	Жер сілкінісі.
4.	қараша	Допты оң қолымен жүргізу.	1	Жер сілкінісі.
5.	қараша	Қауіпсіздік ережесі. Саптағы жаттығулардың элементтері.	1	Сырғымалар, селдер және опырылып құлаулар.
6.	желтоқсан	Топтық жиынтық.	1	Дауылдар, желдер және борандар.
7.	қаңтар	Қазақтың ұлттық ойындары.	1	Қатты әсер ететін улы заттар мен уланған кездегі алғашқы медициналық көмек көрсету.
8.	қаңтар	Тоғызқумалақ ойынын ойнату	1	Әр түрлі жарақаттар алған кездегі алғашқы медициналық көмек көрсету.
9.	ақпан	Қауіпсіздік ережесі. Допты игеру техникасының негізгі элементтерін дамыту.	1	Жаппай зақымдану кезінде алғашқы медициналық көмек
10.	ақпан	Допты жоғарыдан беру және қабылдау.	1	Жаппай зақымдану кезінде алғашқы медициналық көмек
11.	наурыз	Бірлескен жұмыс дағдыларын дамыту.	1	Жараланған жарақат алған кезде қайғылы жағдайлар кезіндегі алғашқы медициналық көмек
12.	наурыз	Баскетбол ойынын ойнау.	1	Жараланған жарақат алған кезде қайғылы жағдайлар кезіндегі алғашқы медициналық көмек
13.	сәуір	Қауіпсіздік ережесі. Қозғалыс қабілетін дамыту.	1	Жараланған жарақат алған кезде қайғылы жағдайлар кезіндегі алғашқы медициналық көмек
14.	сәуір	1500 метр жүгіру.	1	Салауатты өмір салтының әдеттері туралы түсінік.

15.	мамыр	Ағзаның бейімділік қасиетін дамыту.	1	Салауатты өмір салтының әдеттері туралы түсінік.
		Барлығы:	15	

7-сынып

№	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Тақырыптың атауы
1.	қыркүйек	Төменгі сөре және сөрелік екпін.	1	Су тасқыны.
2.	қыркүйек	Секіруді дамытуға арналған іс-шаралар.	1	Ормандағы және далалағы өрт.
3.	қазан	Лақтыру кезінде күш пен бұлшық ет төзімділігін дамыту.	1	Өндірістік апаттар мен қираулар.
4.	қазан	Ойын тактикасы және тактикалық әрекеттер.	1	Өндірістік апаттар мен қираулар.
5.	қараша	Гимнастика. Акробатикалық жаттығулар тізбесі.	1	Қатты әсер ететін улы заттарды тастау салдарынан болатын апаттар.
6.	желтоқсан	Спорт ойыны. Волейбол.	1	Қатты әсер ететін улы заттарды тастау салдарынан болатын апаттар.
7.	қаңтар	Снарядтағы жаттығулар жиынтығы.	1	Жараланған жарақат алған және қайғылы жағдайлар кезіндегі алғашқы медициналық көмек.
8.	қаңтар	Спорт ойыны. Волейбол.	1	Жараланған жарақат алған және қайғылы жағдайлар кезіндегі алғашқы медициналық көмек.
9.	ақпан	Т. Әубәкіров қазақтың тұңғыш тарыхкері.	1	Денсаулыққа әсер ететін факторлар туралы түсінік.
10.	ақпан	Менің туристік маршрутым	1	Денсаулыққа әсер ететін факторлар туралы түсінік.
11.	наурыз	Волейбол. Логикалық ойлау қабілеттерін дамыту ойындары.	1	Жараланған жарақат алған және қайғылы жағдайлар кезіндегі алғашқы медициналық көмек.
12.	наурыз	Спорт ойыны баскетбол	1	Жараланған жарақат алған және қайғылы жағдайлар кезіндегі алғашқы медициналық көмек.
13.	наурыз	Спорт ойыны баскетбол	1	Жараланған жарақат алған және қайғылы жағдайлар кезіндегі алғашқы медициналық көмек.
14.	сәуір	Ойын тактикасы	1	Денсаулық салауатты өмір салтының әдеттері туралы түсінік.

15.	сәуір	Ойындағы шығармашылық бейімділік	1	Денсаулық, салауатты өмір салтының әдеттері туралы түсінік.
		Барлығы:	15	

8-сынып

№	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Тақырыптың атауы
1.	қыркүйек	Төменгі сөре және сөрелік екпін.	1	Қатты әсер ететін улы заттарды тастау салдарынан болатын апаттар.
2.	қазан	Секіруді дамытуға арналған іс-шаралар.	1	Қатты әсер ететін улы заттарды тастау салдарынан болатын апаттар.
3.	қазан	Лақтыру кезінде күш пен бұлшық ет төзімділігін дамыту.	1	Қатты әсер ететін улы заттарды тастау салдарынан болатын апаттар.
4.	қараша	Ойын тактикасы және тактикалық әрекеттер.	1	Қатты әсер ететін улы заттарды тастау салдарынан болатын апаттар.
5.	қараша	Гимнастика. Орында және қозғалыста орындау жаттығулары	1	Өрттер мен жарылыстар
6.	желтоқсан	Спорт ойыны. Волейбол.	1	Өрттер мен жарылыстар
7.	желтоқсан	Снарядтағы жаттығулар жиынтығы.	1	Жараланған жаракат алған және қайғылы жағдайлар кезіндегі алғашқы медициналық көмек.
8.	қаңтар	Спорт ойыны. Волейбол.	1	Жараланған жаракат алған және қайғылы жағдайлар кезіндегі алғашқы медициналық көмек.
9.	ақпан	Спорт ойыны. Волейбол.	1	Жараланған жаракат алған және қайғылы жағдайлар кезіндегі алғашқы медициналық көмек.
10.	ақпан	Волейбол. Командалық ойындағы көшбасшылық.	1	Жүкпалы аурулар және олардың алдын алу.
11.	наурыз	Волейбол. Логикалық ойлау қабілеттерін дамыту ойындары.	1	Жүкпалы аурулар және олардың алдын алу.
12.	наурыз	Спорт ойыны. Волейбол.		Денсаулық, салауатты өмір салты туралы негізгі түсінік.
13.	сәуір	Спорт ойыны. Волейбол.		Денсаулық, салауатты өмір салты туралы негізгі түсінік.
14.	сәуір	Ойын тактикасы		Жастар денсаулығы мен олардың өмір салты

15.	мамыр	Ойындағы шығармашылық бейімділік		Жастар денсаулығы мен олардың өмір салты
		Барлығы:	15	

9 – сынып

№	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Тақырыптың атауы
1.	қыркүйек	Жеңіл атлетика. Қауіпсіздік ережесі	1	Радиоактивті заттарды тастаудан болатын апаттар.
2.	қазан	Техникалық дайындық.	1	Радиоактивті заттарды тастаудан болатын апаттар.
3.	қазан	Волейбол. Қауіпсіздік ережесі	1	Радиоактивті заттарды тастаудан болатын апаттар.
4.	қараша	Екі жақты ойын.	1	Радиоактивті заттарды тастаудан болатын апаттар.
5.	қараша	Допты жоғарыдан беру. Ойын ережесі.	1	Гидродинамикалық апаттар
6.	желтоқсан	Күш қабілетін дамыту жаттығулары.	1	Гидродинамикалық апаттар
7.	желтоқсан	Тенге алу ойыны.	1	Экология теңдігінің бұзылуы
8.	қаңтар	Екі жақты ойын.	1	Экология теңдігінің бұзылуы
9.	ақпан	Тепе-теңдікті сақтау.	1	Жоғарғы мектеп жасындағы жаракаттың алдын алу.
10.	ақпан	Жылдамдық қабілетін дамыту.	1	Жараланған жаракат алған және қайғылы жағдайлар кезіндегі алғашқы медициналық көмек.
11.	наурыз	Екі жақты ойын. Өткен жат... жетілдіру..	1	Жараланған жаракат алған және қайғылы жағдайлар кезіндегі алғашқы медициналық көмек.
12.	наурыз	Допты астынан қабылдау жіне беру.	1	Жараланған жаракат алған және қайғылы жағдайлар кезіндегі алғашқы медициналық көмек.
13.	сәуір	Екі жақты ойын.	1	Жараланған жаракат алған және қайғылы жағдайлар кезіндегі алғашқы медициналық көмек.
14.	сәуір	Қозғалмалы ойындар мен эстафеталар	1	Жастар денсаулығы мен олардың өмір салты
15.	мамыр	Ұзындыққа секіру.	1	Жастар денсаулығы мен олардың өмір салты
		Барлығы:	15	

10-сынып

№	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны
1.	қыркүйек	Қауіпсіздік негіздері және қауіпсіздіктерді жіктеу. Қауіптердің негізгі ұғымдар мен жіктелуі. Қауіпсіздік техникасы, еңбекті және қоршаған ортаны қорғау.	1
2.	қазан	Қоршаған орта мен адамның қауіпсіздігі. Физикалық, химиялық және биологиялық факторлар арқылы адам денсаулығына әсер етуі.	1
3.	қазан	Қоршаған орта мен адамның қауіпсіздігі. Физикалық, химиялық және биологиялық факторлар арқылы адам денсаулығына әсер етуі.	1
4.	қараша	Өртүрлі тұрмыстық жағдайларда жеке қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Электр энергиясы және тұрмыстық газбен қауіпсіз жұмыс жүргізу. Тұрмыстық химия құралдарын пайдалану кезіндегі қауіпсіздік шаралары. Компьютерді пайдалану кезіндегі қауіпсіздік шаралары.	1
5.	қараша	Техногендік сипаттағы қауіптілік. Өнеркәсіптік авариялар, олардың қысқаша сипаттамасы ықтимал салдары.	1
6.	желтоқсан	Техногендік сипаттағы қауіптілік. Өрт және жарылыс қауіпі бар нысандардағы авариялар. Гидродинамикалық авариялар.	1
7.	желтоқсан	Экологиялық қауіпсіздік. Ауа және судың ластануы. Минералды тыңайтқыштар мен пестицидтерді пайдалану. Топырақтың ластануы.	1
8.	қаңтар	Табиғи жағдайда автономды өмір сүру. Ерікті және мәжбүрлі автономия. Аман қалу тәсілдері. Алып жүретін авариялық қор.	1
9.	ақпан	Табиғи жағдайда автономды өмір сүру. Ерікті және мәжбүрлі автономия. Аман қалу тәсілдері. Алып жүретін авариялық қор.	1
10.	ақпан	Криминогендік жағдайларда өзін-өзі қауіпсіз ұстау негіздері. Көшедегі қауіпсіздік. Қоғамдық орындардағы қауіпсіздік. Адамдар көп жиналатын жердегі қауіпсіздік.	1
11.	наурыз	Криминогендік жағдайларда өзін-өзі қауіпсіз ұстау негіздері. Көшедегі қауіпсіздік. Қоғамдық орындардағы қауіпсіздік. Адамдар көп жиналатын жердегі қауіпсіздік.	1
12.	наурыз	Террористік акт қауіпі кезінде жеке қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Жарылыс қауіпі туындаған кезде ірекет ету ережелері. Кепілдікке алынған жағдайда.	1
Барлығы:			12

11-сынып

№	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны
1.	қыркүйек	Дөңселекті машиналарды жүргізу негіздері мен ережелері: ҚР жол жүрісі саласындағы заңдары мен өзге де құқықтық актілері. Көлік құралдарының санаттары. Жүргізушінің тжұмые орны.	1
2.	қазан	Жол қозғалысына қатысушылардың міндеттері: ҚР жол жүрісі қағидаларында кездесетін негізгі ұғымдар мен терминдер. Жүргізуші, жаяу жүргінші және жолаушылардың міндеттері. Жүргізуші өзімен алып жүруі тиіс құжаттар.	1
3.	қазан	Бағдаршамдар мен реттеушінің сигналдары: Бағдаршамның және реттеушінің сигналдары. Арнайы сигналдарды қолдану. Авариялық сигнал беру мен авариялық аялдау белгісін қолдану. Маневр жасау. Көлік құралдарының жолдың жүру бөлігінде орналасуы.	1
4.	қараша	Жол белгілері: Ескерту белгілері. Басымдық белгілер.	1
5.	қараша	Жол белгілері: Тыйым салынатын белгілер. Нұсқайтын белгілер.	1
6.	желтоқсан	Жол белгілері: Ақпараттық-нұсқағыш белгілер. Сервис белгілер. Қосымша ақпарат белгілері. (Тақтайшалар)	1
7.	желтоқсан	Жол табалары және олардың сипаттамалары: Жол таңбаларының жіктелісі. Көлденең және тік таңбалардың талаптарына сәйкес жүргізушілердің іс-әрекеті. Көлік құралдарын пайдалануға рұқсат беру жөніндегі негізгі ережелер.	1
8.	қаңтар	Қозғалыс жылдамдығы: Жүріс жылдамдығы, Басып озу, Қарсы келін жол айырысу. Аялдау және тоқтатқу. Жол қиылысынан өту. Жаяу жүргіншілер өткелдері және маршруттық көлік құралдарының аялдамалары.	1
9.	ақпан	Әртүрлі жағдайдағы қозғалы: Темір жол жолдары арқылы жүру. Автомагистральдарда жүру. Тұрғын аймақтарда жүру. Маршруттық көлік құралдарының басымдығы. Сыртқы жарық беру аспаптарын және дыбыстық сигналдарды пайдалану.	1
10.	ақпан	Жолаушылар мен жүктерді тасымалдау: Механикалық көлік құралдарын сүйреу. Көлік құралын жүргізуді үйрену. Жолаушыларды тасымалдау. Жүктерді тасымалдау. Велосипедтерді, мопедтерді, ат-арба көліктерін жүргізуге, сондай ақ мал айдауға қойылатын қосымша талаптар. Тірек қимыл аспаптары бұзылған адамдардың жол жүрісін қамтамасыз ету.	1
11.	наурыз	Әртүрлі жағдайдағы қозғалы: Темір жол жолдары арқылы жүру. Автомагистральдарда жүру. Тұрғын аймақтарда жүру. Маршруттық көлік құралдарының	1

		басымдығы. Сыртқы жарық беру аспаптарын және дыбыстық сигналдарды пайдалану.	
12.	наурыз	Жолаушылар мен жүктерді тасымалдау: Механикалық көлік құралдарын сүйреу. Көлік құралын жүргізуді үйрену. Жолаушыларды тасымалдау. Жүктерді тасымалдау. Велосипедтерді, мопедтерді, ат-арба көліктерін жүргізуге, сондай-ақ мал айдауға қойылатын қосымша талаптар. Тірек қимыл аппараты бұзылған адамдардың жол жүрісін қамтамасыз ету.	1
		Барлығы:	12